

ima veliko škodo vinogradnik, država pa nobene koristi.

6. Vabimo poštene vinske trgovce in gostilničarje v naše gorice, kjer bodo našli, kar rabijo: pošteno, zlahotno, pristno vinsko kapijico po nepretiranih cenah. Zavedamo se, da bi pretirane cene tudi nam ne mogle trajno koristiti, toda pravici do poštenega življenja se ne moremo odreči.

7. Naslove zanesljivih vinogradnikov s prvovrstnimi vini bomo razglasili in skrbeli tudi zato, da se bodo vse poštene neposredne kupčije z vinskimi pridelki pregledno zabeleževale in priporočale.

Ormož. Nehvaležnost je plačilo sveta. Noben vinogradnik si ni mogel misliti, da bodo cene za letošnji vinski mošt tako sramotne — 6 in 7 par za sladkorno stopnjo. Vinogradniki so se vzdramili, vendar malo prepozno in to se očita tistim, ki so sklicali sestanek vinogradnikov, da se postavijo po robu proti tem cenam, češ, ta sestanek bi se moral vršiti že pred trgatvo, pa se ni. Niso krivi sklicatelji tega sestanka, da se je prepozno vršil, krivi so tisti, ki so bili poklicani in so imeli dolžnost ščititi vinogradnika, pa so molčali. Navsezadnje so se le oglasili nepoklicani in so sklicali sestanek. Za svoje delo in trud pa žanjejo le nehvaležnost. Vsa čast našim nekaterim dušnim pastirjem, ki so opozarjali svoje vernike, naj ne dajo svojega pridelka po vsaki ceni. Oni so mnogo pripomogli k temu, da so se cene za mošt dvignile od 75 par do Din 1.05, 1.20, do 2 Din in še čez. Na vinarskem sestanku se je predlagala cena za vino na pretok od Din 2.50 — kakovosti naprej. Za sortirana vina se zna, da višja cena. Očitek pa, da so sklicatelji bili na sestanku solidarni z vinskimi trgovci in so delali za nje, nikakor ne drži. Res pa je in to je tudi iz spomenice razvidno, da ne smemo in ne moremo zahtevati pretiranih cen, da si ne odbijemo odjemalcev in si tako škodujemo samemu sebi. Gre zato, da si pridobimo odjemalce, ki bodo posetili naše gorice. Kupčija je potem neobvezna in se bo razvijala po kakovosti in vrednosti vinskega pridelka. Zato pa ne verujte

tistim, ki so tlačili eno moštu navzdol in so ga ponujali dalje celo po Din 1.50, nego verujte onim, ki vam želijo dobro, predlagajo sredno ceno, ki pa naj bo točna in sigurna. Noben vinogradnik pa ni vezan na kako določeno ceno, nego naj zahteva za svoj pridelok ceno, ki odgovarja vrednosti pridelka, — glavno pa je, da si pridobimo vinske odjemalce v naše gorice. Vinarski pozdrav!

*

Kako pomagati kmetu?

(Dopis izpod kmetskega peresa iz Prekmurja.)

Ako dobi kmet za svoje pridelke isto ceno, da se krijejo pridelovalni stroški, kmet ne potrebuje nikake pomoči. In če bi kmet še nadalje dajal svoje pridelke zastonj, ne pomaga nobena zaščita kmetovalcev. Vsi kmetijski pridelki imajo danes sramotno nizko ceno proti industrijskim izdelkom. Tukaj omenim samo eno panogo kmetijstva: živinorejo. Kmetijski, oziroma živinorejski strokovnjaki so zračunali že pred 50 leti, da potrebuje eno tele za svoj razvoj 10 litrov mleka, da pridobi 1 kg na živi teži. Kadar se pa tele odstavi, potrebuje do 5. leta, dokler raste, 20 kg srednje dobrega sena, da pridobi 1 kg na živi teži. Sedaj pa je čisto lahek račun. Ako računamo 1 liter mleka 1 dinar, tele stane živinorejca 10 Din 1 kg. In če računamo 20 kg sena najnižjo ceno 40 par, stane živinorejca 8 Din 6 kg žive teže.

Prosim gg. živinorejce in kmetijske referente, ako sem kaj pretiraval, oziroma da sem mleko in seno cenil predrago, in da živina ne porabi omenjene količine hrane, da blagovolite kritizirati, ker je kritika vsikdar potrebna, posebno v sedanjih težkih časih.

Sedaj pa računamo dobiček in zgubiček. Torej začnimo pri teletu. Da ne bomo šli nazaj, kadar smo omenjenega teleta mater pripuščali, vzemimo, da eno srednje dobro tele, ko pride na svet, tehta okoli 40 kg. Ako tele pusti-

Planinka čaj

Bahovec olajša in preprečuje nadlogo staranja, ker daje žilam prožnost, razredča kri, preprečuje poplavanje žil, pospešuje cirkulacijo krvi in ohrani do visoke starosti nezmanjšano delovno sposobnost. Zavitek Din 20.— v apotekah.

mo sesati 50 dni in vsak dan ima krava 10 litrov mleka, pridobi tele 50 kg, skupaj $50 \times 10 = 500$ litrov mleka po 1 Din za 1 liter = 500 Din. Teleta smo prodajali od 2 do 3 Din za 1 kg. Zgubiček pri teletu 250 do 300 Din. Sedaj pa računajmo eno živinčce, katero hranimo 2 do 3 leta, naj si bode bik ali telica ali vol. Kakor sem omenil, porabi 20 kg sena, da pridobi 1 kg na živi teži. In če računamo 1 kg sena 40 par, stane kmeta 8 Din 1 kg žive teže. In sedaj je cena živini 2 do 4 Din za 1 kg žive teže, srednja cena 3 Din za 1 kg. Zatorej zgubi kmet pri 1 kg žive teže 5 Din. Ako proda kmet eno živinčce, ki tehta 500 kg, je zgubil 2500 Din. To je samo čisti zgubiček. Tukaj je še ves trud zastonj, ki ga ima kmet, kadar streže živini.

Oplotnica. O priliki zadnjega letnega letnega in živinskega sejma na »Martinov« v petek dne 11. novembra t. l. se vrši tukaj pod okriljem snujočega se živinorejskega selekcijskega društva za okoliš občin Oplotnica, Okoško in Kot, županstev navedenih občin in srezkega kmetijskega odbora razstava s premovanjem goveje živine pomurske pasme. Zanimanje za semenj in razstavo je vsestransko. Pričakovati je obilen dogon živine take na razstavne kot na sejske prostore, pričakovati pa je tudi kupcev iz in izven sreza in bodo vsi, kupci in prodajalci, a tudi razstavljalci prišli povsem na svoj račun in bodo slednji prejeli prav lepe nagrade. V okolišju je namreč kljub krizi in poletni suši obilo živinorejcev, ki se lahko s ponosom in zadovoljstvom ponašajo z res lepo živino.

Ruski zrakoplov za izredne zračne višine.

Sovjeti gradijo zrakoplov, kojega poleti so namenjeni izrednim zračnim višinam, ali takozvani stratosferi. Po uradnih razglasih uprave moskovske zrakoplovne delavnice je napravil načrte za ta zrakoplov inženir Ziolkowsky. Trup zrakoplova bo iz kovine, da bo ladja dosegla višino več km in ne samo 17.000 m, kakor se je to doslej posrečilo belgijskemu profesorju Piccardu v balonu. — Ruski stratosferni zrakoplov se v izrednih višinah ne bo mudil le nekaj ur kakor Piccardov balon, ampak celo več dni. Za zgradbo stratosfernega vo-

Bridka zgodba skopuha.

(Dalje.)

Naenkrat ga predrami Sita in obupni klic:

»Rama!«

Pridigar je zagrabil dekletce za roko in ga hoče odpeljati. Brat skoči proti sestri, jo krčevito objame, jej stisne listič in pošepne:

»Vrzi ga na tla, ko boš neopazovana!«

Ker je skušal s silo iztrgati sestro tujcu, se poženejo vanj še drugi, ga zvežejo in vržejo nazaj v sobo, katero zastražijo.

Rama se je zvišal ves obupan v sponah in škrtal z zobmi. Njegovo sestro so odvedli! Niti klicati ni mogel za njo, ker so mu zamašili usta. Brezuspšno je natezal vezi. Ves utrujen se je udal v obupen položaj in se bridko razjokal.

Bilo je krog poldne, ko so Sito zopet porinili v kamričo in vrata od zunaj zabili.

Deklica je bila povsem zmešana in je ihtela. Iz rane na plečih ji je curljala kri.

7

Mladec je gledal revico sočutno in se je dil na vse kriplje, da bi se osvobodil vezi.

»Sita, kaj je s teboj? Kje si bila? Kedo te ranil?«

Vsa v solzah je pokazala bratcu krvaveče, a ne nevarne rane.

Fantek je silil v njo in slednjič je le pričela s poročilom:

»Zelo sem se bala, ko so me odtrgali od tebe in sem bridko jokala. Tujec me je hotel pretepsti, ako ne bi utihnila in je obljubil, da me bo privedel kmalu nazaj in radi tega sem se pomirila. Čakala sem še nekaj časa in nato je prišel prav starikav mož, le njegov glas je bil glas kačjega zagovornika. Mislim, da se je postaral s pomočjo čarovnije. Šepal je, bil je slep in nosil dolgo, belo brado. Prišla sva na ulico, naslanjal se je name in nisem mu mogla uteči. Rekel je:

»Jaz sem sedaj tvoj oče.«

»Moj oče je že davno mrtev«, sem mu pojasnila, pa kljub temu mi je hotel biti oče. In čehova prišla mimo hiše, kjer bo sedel na verandi starec, potem naj zakličem: »Oče, tam le gori je

Kmetijska podružnica Žalec priredi v nedeljo dne 13. novembra t. l. v prostorih g. Rudolfa Janiča v Žalcu razstavo sadja in pre-davanje o sadjereji.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 5. novembra so pripeljali špeharji 76 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 12—13, špeh 14—15. Kmetje so pripeljali 9 voz sena po 90—100, 6 slame po 60—65, 18 voz krompirja po 1—1.50, 10 čebule po 3, česen 8—10, 43 voz zelja po 1—2. Kislo zelje 4, repa 2. Jabolka 2—4, hruške 3—5, slive 3—4, grozdje 2—6, celi orehi 4, luščeni 16—18, kostanj 1—1.25, pečen 5—6. Pšenica 1.75, rž 1.50, ječmen 1.50, kornjača 1.50, oves 1—1.25, proso 1.50, leča 6, fižol 2.50—3.50. Srna 1 kg 8—10, zajec 15—25, jerebica 8—10, fazan 12—15, kokoš 20—25, piščanci 20—55, gos. 35—60, puran 35—65, raca 15—20. Smetana 10—12, mleko 2—3, surovo maslo 22—24.

Živinski in svinjski sejem v Ptuj. Živinski sejem v sredo dne 2. t. m. je bil prav dobro obiskan. Prignanih je bilo 250 krav in telic, 178 volov in bikov ter 95 konjev, skupaj 523 glav. Prodanih je bilo 269 glav. Cene kravam: Din 1.25—3 za 1 kg žive teže, telicam: Din 2—4, volom 2—4, bikom 1.75—2.75. Cena konjem je bila po njihovi kakovosti od 100 do 2800 D za glavo. Veliko vprašanje je bilo po prvovrstnih volih za izvoz. — Svinjski sejem v četrtek 3. t. m. je bil istotam dobro obiskan. Cene svinjam so nekoliko poskočile in sicer so znašale pri prolenkih Din 6 do 6.50 za kg žive teže, pri debelih svinjah pa 7 do 8 Din. Plemenjski prašički so se prodajali od 60 do 200 Din.

Črnobradec.

Pomorsko tolovajstvo je najbolj cvetelo po morju krog otočja Antilov pred osrednjo Ameriko. Zapadnoindijski otoki so bili glavno oporišče Bukancev, ki so bili prosluli morski roparji, plenilci mest in so bili v tem oziru pravi nasledniki španskih tolovajev. Bukanci so izvajali pravo strahovlado, pola-

ščali so se celih pokrajin. Z ropom pridobljen plen je bil neizmeren. Iz izropanih obalnih mest so odnesli dragocenosti, zlato, dragulje, cerkvene zaklade in so skrili vse dragocenosti v naravne dupline in podzemeljske jame, katerih je vse polno na Antilskih otokih. Še danes je večina omenjenega otočja na glasu, da so tamkaj skriti zakladi, za katere zna le ustno izročilo. Na stotine iskalcev zakladov se je že trudilo po cele mesece s krampi in lopotami in v več skupinah, da bi odkrili skrite zaklade. O marsikateri družini, ki živi še danes v blagostanju na Antilih, pripovedujejo, da so obogatili njeni predniki z izkopanjem zaklada.

K najbolj priljubljenim revirjem iskalcev zakladov spadajo v Antilskem morju majhni otoki Leeward skupine, kjer je posedal Bukanec La Fitte kepe zlata in zlatnikov v vrednosti več milijonov, katere je skrnil ter zakopal. Na teh otočkih so resnično že večkrat zadeli na zakopane dragocenosti.

Eden najbolj znanih in grozovitih morskih in podeželskih roparjev je bil kapitan John Teach, imenovan Črnobradec. Imel je 14 žen. Pretežni del naropanega zlatega plena je prepeljal in skrnil ob obali otoka Jamajka, v bližini mesta Kingston. Ko ga je vprašal na večer pred roparskim pohodom, na katerem je bil ubit, eden od tovarišev, kje da je skrivališče njegovega zaklada, mu je odgovoril Teach: »Razen hudiča in mene ne zna nikdo, kje leži pod zemljo zakopan moj denar. Ako te vožnje ne bom preživel, ostane lastnik zaklada peklenšček.« Kralj pekla poseda Črnobradčevo zlato še danes, ker ga še niso odkrili kljub neprestanemu stikanju in iskanju.

Glavno taborišče Črnobradca, še danes ohranjena bukanska trdnjava Sv. Tomaž na Jamajki, je bilo že bogznaj kolikokrat prekopano od zlataželjnih iskalcev pod zemljo od tolovajske roke zakopanega zaklada.

*

DRUŠTVENE VESTI

Št. Peter pri Mariboru. Minister za kmetijstvo s svojim rešenjem od 29. oktobra 1932, št. 58.792 ni odobril prireditve zaprosene tombole, katero je nameravalo prirediti katoliško prosvetno društvo »Skala«. — Občni zbor našega prosvetnega društva »Skala« se vrši v nedeljo dne 13. novembra 1932, popoldne po večernicah v samostanski šoli. Že danes se vabijo stari in mladi Šentpeterčani, da se občnega zbora v prav obilnem številu udeležijo.

Št. Peter pri Mariboru. Občni zbor prosvetnega društva »Skala«, ki se bo vršil naslednjo nedeljo, bo združen s 30letnico ustanovitve društva. Popoldne bo slovesno cerkveno opravilo s pridigo, popoldne po večernicah pa bo v samostanski šoli občni zbor, združen s poročili odbornikov in slavnostnim govorom. Pridite!

Križevci pri Ljutomeru. Da ne bomo zaočnili za drugimi društvi in župnijami bo proslavilo naše Bralno društvo v nedeljo dne 20. novembra našega velikega Slomškega. Saj obhajata tudi naša Slomškova dvorana svojo 20. letnico, odkar smo se prvič v njej zbrali v jeseni leta 1912. Spored bo obsegal slavnostni govor o Slomškem, katerega bo govoril g. Jerebič iz Maribora, pevske točke, deklamacije ter ljubko narodno igro »Pri kapelici«. Domačini in sosede, oddolžimo se spominu velikega Slovenca Slomškega, ter pojdemo vsi takrat v Slomškovo dvorano. Bog živi!

Velika Nedelja. Na Martinovo nedeljo igra tukajšnje prosvetno društvo v društveni dvorani žaloigro »Mlinar in njegova hči«. Začetek ob treh popoldne. Prijatelji naše prosvete pridite!

Št. Pavel pri Preboldu. Naše Katoliško izobraževalno društvo priredi na Martinovo nedeljo dne 13. novembra popoldne ob treh v Društvenem domu v Št. Pavlu pri Preboldu priljubljeno ljudsko igro s petjem v treh dejanjih »Pri kapelici«.

Polzele. Katoliško prosvetno društvo vpripori v nedeljo dne 13. t. m. igro »Krispin in Fridolin« in burko »Boira nerga«.

svetnik, katerega iščeva!« Ako bi pa ne ubogala, ali poskusila pobeg, me bo pobil na smrt. Vzel je nož v roko, predno se je naslonil na mojo ramo.

Pot je bila dolga. Iz ene ulice sem videla veliko vodo, mislim, da je bilo morje. Rekel mi je: »Tako je bova pred hišo, kjer sedi modri.« Že sem ga tudi zagledala. Tako me je bilo strah, da nisem spravila glasu iz sebe. Do besede me je pristilil moj spremljevalec z nožem in po možnosti glasno sem zakričala:

»Oče, glej! Tam le gori sedi svetnik, katerega iščeva!«

Kačji zarotovavec je padel na zemljo in prosil, da rabi 2000 rupij. Modri je pozval drugega in ta je prinesel denar. Morala sva čakati. Mislim, da je ogoljufal kačji mož svetnika in še onega drugega, ki je odhitel po denar. Pograbil me je za roko in ker sem se zganila, me je ranil z nožem. Ko je pobasal denar, sva se vrnila. Sva že bila skoraj tukaj, ko je prišel drug mož, ki je pripovedoval, da se je vse posrečilo, on že ima dijamante. Ne vem, zakaj je to rekel, a kačji za-

rotovalec je bil sporočila zelo vesel. Spremljal je nas semkaj, in sedaj, Rama, sem zopet pri tebi. Najbrž nisem storila nič hudega. Bova morala pozneje že vprašati patra.

Rama je objel sestro in opazoval njene rane. Umival jih je tako dolgo, dokler niso nehale krvaveti. Bil je nepopisno srečen, ker je imel Sito zopet pri sebi, da je pozabil na lastno trpljenje in celo na listič.

Pa se je le domislil s tolikim zaupanjem popisanega papirja in je vprašal sestro:

»Ali si ga vrgla?«

Sita ga je debelo pogledala in rekla:

»Ne, nisem mislila na to. Preveč sem se bala!«

Rama se je užalostil, a saj je imel ljubo sestro ob svoji strani.

Ko je pa preiskala predpasnik, lističa ni bilo nikjer. Gotovo ga je zgubila med potjo.

Novo upanje je zasvetilo dečku.

Ako je bil listič pobran in oddan policiji! Še enkrat je preudaril celotni položaj. Začasno ni bila podana nobena možnost rešitve. Postalo mu

likana so že dogotovili posebno lopo, ki je strogo zastražena od kordona rdeče vojske. Zrakoplova ne bodo gradili delavci, ampak sami izbrani inženjerji. Začetkom leta 1933 se bode popeljal graditelj inženjer Ziolkowsky z zrakoplovom v stratosfero.

Najstarejša bojna ladja.

Lesene ladje imajo večkrat dolgotrajnejše življenje, kakor bi človek pričakoval; so dostikrat trpežnejše, nego najtežje jeklene križarke. Še dandanes plove po morju angleška ladja »Implacable«. Spuščena je bila v morje od francoske ladjedelnice leta 1789. Ob krstu je prejela

Št. Janž pri Velenju. Dne 13. novembra ob 3. uri popoldne se bo igrala v novi dvorani igra »Pri kapelici«. Pričakujemo obilne udeležbe!

Vojnik. V nedeljo dne 13. novembra igra naše društvo igro »Martin Krpan«.

Nekaj o mesecu.

Obraz meseca poznamo deloma zelo natančno, a samo deloma, kajti 41 odstotkov njegove površine nam ostaja nevidnih. Mesec se vrti namreč tako, da nam kaže vedno isto stran svoje površine in le zaradi nekkih nihlajev vidimo tudi delček nasprotni strani, ki nam bo pa v ostalem popolnoma nevidna in neznana, dokler se človeški tehniki morda ne posreči izumiti vozila za polete v vesoljnost. Za sedaj se moramo zadovoljiti z vsekakor izdatnimi podatki, ki so jih o mesecu dognali zvezdoslovci.

Nekoliko številčk: Mesec je oddaljen od zemlje 345.000 do 400.000 km; njegov premer znaša 3500 km, torej okroglo tri enajstine zemeljskega premera. Njegova masa znaša končno okroglo 1 osemdesetinko zemeljske mase. Ozračja naš nebesni spremljevalec nima, ker je njegova privlačnost tako majhna, da bi ga ne mogel pridržati. Tudi vode nima in s tem temeljnih pogojev za kakšno organsko življenje. Le samo v globinah največjih žrel bi lahko živeli morda kakšni nizki organizmi (alge itd.). Površina meseca je torej strahotna puščava peska, lave itd., vanjo so zajedeni stotine kilometrov široki lijaki, ki jih obdaja do 7500 m visoko gorovje. Mesec ima okrog 600 gora s preko 2000 m. Že s prostim očesom spoznamo gorovja, namreč svetle lise na mesecu, temne lise pomenijo nižave. Gorovja na mesecu so večinoma čudne, okrogle tvorbe s premerom do 300 km. Nešteto je takšnih »žrel«, ki merijo 1 do 40 km v premeru. Prvotno so mislili, da so vulkanskega izvora, a zdaj prevladuje mnenje, da so nastali

pod udarom padajočih meteorov. Celo na zemlji, ki jo vendar zelo dobro ščiti ozračni plašč, imamo takšno, 1 km široko žrelo, ki so ga ustvarili meteori. To je Canon Diablo v Arizoni (Severna Amerike).

O razmerju med mesecem in človekom ne veniti moderna znanost veliko povedati. V nekem oziru igra mesec v praksi veliko vlogo, namreč v oziru pti me in oseke, ki nastajata pod privlačnostjo meseca. Nastoj obeh pojavov se da natančno izračunati in je za plovbo seveda izredne važnosti. Kako vpliva mesec na vreme, o tem smo še malo poučeni in je veliko vprašanje, ali povzročajo lunine mene spremembe vremena. Znano je, da vpliva mesečina baje na »mesečnike«, bolnike, ki imajo navado, da v spanju vstajajo in opravljajo stvari, o katerih ničesar ne vedo, ko se prebudijo. Tudi druge bolezni so baje pod vplivom meseca. — Zelo važen je mesec kot činitelj našega časovnega štetja. Še danes delimo svoje leto v »mesece«, tedne itd. v glavnem na osnovi luninih men.

Št. Peter pri Mariboru. Dežavno vreme nas silno moti pri spravljajanju zadnjih jesenskih pridelkov. Otožno jesensko vreme je bilo tudi na dan Vseh svetnikov. V obilnem številu so se župljani udeležili popoldanske cerkvene svečanosti in procesije na počivališče naših rajnih k Materi božji na Gori. Mrtvaška opravila je opravil naš dušni pastir župnik č. g. Tkavc ob asistenci g. p. Žige. Cerkevni pevski zbor je zapel ob pokopališki kapelici žalostinko, moški pevski zbor pa še posebej z občutkom ganljivo »Oj Dobrodo, slovenskih fantov groba«. Nekaj pa se je opazilo, mnogo grobov je bilo zapuščenih. Mladi rod kaj rad pozabi na svoje roditelje in dobrotnike. So pa tudi zgledi ljubezni in hvaležnosti, ki se segajo preko groba.

Št. Peter pri Mariboru. Smrt zadnje čase pridno kosi. Zbira si mlade in stare. V Hrenčci je umrla posestnica Vračko Terezija, stara komaj 42 let. V Celestrini pa je umrl bivši viničar Mulec Anton v visoki starosti 81 let. Rajni je živel v veliki bedi in pomanjkanju in kot tak je tudi umrl, zapuščen. — S trgatvijo smo končali. Količina in kakovost je večja, odnosno boljše od lanske. Šentpeterski vinogradniki so se dogovorili, da vinskega mošta pod 3 Din za liter ne bodo prodajali. Tako je tudi prav. Naj bi se tega sklepa oprijeli tudi vinogradniki iz drugih krajev.

Zimica. Na misijonsko nedeljo popoldne je bil na župnijskem pokopališču pri Sv. Barbri v Slov. goricah pokopan 81letni posestnik Neuvirt Karol. Rajni je bil globokoveren mož, skrben gospodar, marljiv kot čebelica ter uslužen sosed, vsled česar je užival pri soobčanih ugled in spoštovanje. Pogrebni spreved od hiše žalosti do cerkve, oziroma do pokopališča je vodil vlč. g. župnik J. Potočnik. Na sedmini za rajnim se je nabralo za katoliške misijone lepo svoto 140 Din. Vsem blagim darovalcem »Bog plačaj!«, rajnemu pa mir in pokoj!

Marenberg. Novic je tu pri nas vedno dosti, samo to je, da jih tukajšnji »Gospodarjeva« dopisnik zelo malo zve. Zato pa zbira te vesti toliko časa, da se mu zdi vredno, da se pred nje natisne Marenberg, čeravno morajo bralci, ki jih marenberške vesti zanimajo, nanje precej dolgo čakati. — Zadnje čase je smrt izbirala med ljudmi z nad 40 leti, ki so razen enega vsi iz trga. Na starostni oslabelosti je umrla 80letna prevžitkarica Marija Rojak, ki je leta 1923 obhajala zlato poroko. Ponesrečil se je 41letni Pavel Brezovnik, dimnikarski pomočnik pri g. Sehaerju. Bil je nekaj časa v slovenjgraški bolnici. Vrnivši se domov, se je nanovo prehladil in umrl. Po več kakor polletni bolehanju, odrevenelosti desne strani telesa, posledici možganske kapi, je izdihnil dušo 70letni delavec Anton Špaš. Starost 46 let je dočakala soška tukajšnjega trgovca in postojnika Marija Langeršek. Radi reka je bila — mesecev navezana na bolniško posteljo. K poslednjemu počitku so jo pospremili razen domače duhovščine še gg. župnika iz Remšnika in Brezna, Vid Pavlič in

ime »Duguay-Trouin«. Udeležila se je pomorske bitke pri Trafalgaru 21. okt. 1805, kjer se ji je posrečilo, da je ušla zmagovitemu brodogovju angleškega admirala Nelsona. Kmalu po srečno uspelem pobegu pa je bila zajeta od angleških ladij. Omenjena ladja je najstarejša bojna ladja na celem svetu. Na Angleškem zbirajo prostovoljne prispevke, s katerimi hočejo »Implacable« preurediti v šolsko ladjo.

Japonski pojmi o časti.

Iz Tokija, japonske prestolnice, javljajo naslednje: Trobentač japonskega polka Tsu-rumatsu Tsuruoka bi

je jasno, kaki lopovi da so bili njuni stražniki. Prigoljufati so hoteli denar. Da se niso zadovoljili z 2000 rupijami, je bil dokaz dejstvo, ker še niso ostavili Bombaya. Zadeva z dragulji je tudi bila sumljiva. Mislil in tuhtal je, kako bi jim prekrizal peklensko zlobne nakane. Iztrgal je iz zvezka drugi listič, na katerem je opisal Sittin doživljaj. —

Prisvetilo je drugo jutro.

Vrč za vodo je bil prazen. Mnogo vode sta porabila včeraj za izpiranje ran in sta čutila žejo. Rama je trkal brezuspešno na vrata. Pograbil je vrč, ga pognal z vso močjo v vrata, da se je raztreščil z glasnim ropotom. Nikdo se ni oglasil. Vrgel je po tleh še skledo za riž. Učinek je bil istotako brezuspešen kakor pri vrču. Na tleh je ležal le kup črepij.

Očividno ni bil nikdo doma, bila sta nezastražena.

Prilika se je nudila za pobeg.

Hrepeneče je pogledal proti oknu. Ko bi že bil enkrat gori, da bi lahko poskusil odpornost

železnega omrežja. Skušal se je pognati s skokom do okna, a bilo je le previsoko.

Ko bi imel pri sebi nož, da bi izdolbel v steno stopnice. A stoji! Mogoče bo šlo s črepijnami.

Pobere črepijo in postrže omet s stene. — Kmalu se prikaže rujava opeka. Z držajem od vrča kraspa po opeki, ki se uda in že je napravljena luknja, v katero lahko porine stopalo svoje noge.

Sita mu pomaga in oba sta z mrzlično pridnostjo na delu.

Če ju le ne bo kedo zasačil!

Kmalu mora Rama sam delati. Prosto ima le še eno roko. Z nogami že stoji v izkopanih luknjah in kraspa višje. Počasi se dviga in že sedi na oknu, pa železne palice kljubujejo njegovi moči. Tudi te mora razkopati. Kmalu vidi, da ta posel ni pretežaven. Ko je že razrahljal omrežje, ga pokliče Sita:

»Rama, skoči z okna, čujem glasove!«

Liki blisk je mladelec na tleh in prisluškuje. Da, to so glasovi. Spozna Šefkijo, služabnika.

Marko Sagaj, učiteljstvo in uradništvo, gasilno društvo, trška godba in mnogo ljudstva od blizu in daleč. Ob obe sta se poslovila šolski upravitelj g. Ložnik in učiteljica gđc. Majcen, zahvaljujoč se ji za njeno sodelovanje pri dobroteljskih društvih. Zapela pa je šolska mlada »Vigreda« in mešani zbor »Blagor mu«. Mesto venca na njen grob sta darovala gg. Adalbert in Leopold Cusel, oba iz Maribora, in sicer prvi 300 Din za marenberške občinske reveže in drugi 100 Din za marenberško gasilno društvo. Prepričani smo, da je to zelo primeren način, počastiti spomin umrlih. — Zadnjo nedeljo v septembru smo praznovali Smihelsko nedeljo. Bila je ob 10. uri običajna procesija s svečami, nato pridiga g. župnika iz Brezna in slovesna služba božja. — Smihelski sejem je bil slabo obiskan. — Nihče si ne bi mislil, da se znajo marenberški šolarji tako postaviti kakor so se predzadnjo nedeljo oktobra na Slomšekovi proslavi v Brudermanovi dvorani. Za uvod je bil prizor, kako se dečki pogovarjajo o življenju škofa in obenem prednašajo njegove pesmi. Nato so nastopale deklice z deklamacijami in s petjem Slomškovih pesmi, ki so jih podale v obliki iger in simboličnih vaj, kakor: Preljubo veselje, Glejte, že solnce zahaja, Zapuščena sirota itd. Najlepše je naredila petletna Mitka, ki je prednašala pesem o času. Dekliški zbor je nastopil s točko »Predice«, ki je predla ob kolovratu. Nato ji g. župnik iz Remšnika Paulič imel govor o življenju Slomškovega, spremljan s skioptičnimi slikami. Povdarjal je, da je dobri škof vse svoje življenje delal le v blagor svojega naroda slovenskega, pravičen pa je bil tudi do ljudstva druge narodnosti, radi česar so ga vsi dobri ljudje spoštovali; trpel pa ni narodnih mlačnežev in odpadnikov. Pri proslavi sta pomagali dve gđc. učiteljici. — Od zapada je prišel k nam cirkus, ki je za nekaj dni pritegnil predvsem mlado, pa tudi staro. Odpotoval je dalje proti vzhodu. — Veliko se je pričelo zidati v trgu: g. zdravnik povečava svoje stanovanjske prostore, g. Vrenčur si dela villo, ravno tako g. Pregljan.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Pred dvema tednoma nekega močno deževnega dne smo bili Trojičani v prav velikem številu iz vseh naših vasi in trga proti Negovi. Umrli je nam-

reč tam pri svoji nečakinja Mima Kochek in njo smo hoteli na njeni zadnji poti spremljati. Vsi smo jo prav dobro poznali, to zlato dušo, to trpinko, ki je kakor potrpežljivi Job svojo težko živčno bolezen prenašala 15 let z nadčloveško potrpežljivostjo, mirnostjo in udanostjo. Kak brezverec bi si v taki hudi in dolgotrajni bolezni že davno končal svoje življenje. Naša Mima pa je bila vsa drugačna, ker je bila v njej živa vera, ker je trdno zupala, da bo po tem trpljenjapolnem življenju prejela krono zveličanja. Pokojna je bila botrica zastavi naše fantovske Marijine družbe ter članica tukajšnje dekliske Marijine družbe in III. reda. Zato so se ji pa tudi šle pokloniti vse te cerkveno družbe s svojimi zastavami. Vodil je pogreb naš župnik in gvardijan g. P. Ernest Jenko. Blagor njeni utehi in miru željni duši!

Sv. Andraž v Slov. goricah. Smrt je imela zadnji čas pri nas obilo žetev. Najprej je umrl v ptujski bolnici Feliks Brlak iz Vitomarec v starosti 18 let. Dalje je smrt potrkala na vrata družine Zorkove v Smolincih in odvedla seboj tekom enega meseca dva brata Franca in Martina Zorko. Njuno mlado življenje je uničila jetika. Par dni za tem pogrebom je utonil v Pesnici Alojz Zorko, kmetski sin iz Čagone, župnija Sv. Anton v Slov. gor. Zokopan je na tukajšnjem pokopališču. Nepričakovano, kar čez noč pa je umrla Ivana Suhač iz Vitomarec. Zvečer je še zdrava bila, zjutraj pa so jo našli mrtvo, zadeto od srčne kapli. Naj počiva v miru! Pa žalibog, smrti še ni bilo zadosti. Potrkala je zopet na vrata hiše Habjaniča, kmeta v Vitomarcih. Zahtevala je mlado in pridno hčerkico, Marijino družbenico Liziko Habjanič. Pokojna Lizika je bila vrlo in pošteno dekle. Pogreb, ki se je vršil dne 21. oktobra, je bil veličasten. Belo oblečena dekleta z zastavo in križem so nesle mrtvo truplo pokojne Lizike tja v cerkev, v katero je tolikokrat rada zahajala. Ob odprtem grobu se je z iskrenimi besedami poslovil voditelj Marijine družbe, g. župnik Ivan Alt. Domače naj tolaži dobri Bog! In nazadnje nas je zapustila žena Neža Kocmut, posestnica iz Rjavec. Pokojna je veliko trpela v svoji bolezni, zato je usmiljeni Bog ni zapustil ob njeni smrtni uri. Počivajte mirno, vi dobri fa-

rani, v hladni zemlji in naj vam bo dobri Bog usmiljen sodnik!

Sv. Andraž v Halozah. Suša, ki nas je letos tako neusmiljeno pritiskala, je našim, od ljubelega Boga obilo blagoslovljenim vinogradom precej prizanesla. Celotno najmanjši vinogradniki so bili v zadregi, kam z mostom. Vreme nam je precej nagajalo pri trgatvi, pa kadar je zasijalo zlato solnce, nam je pogled na krasno obloženo vinsko trto privabil iz naših gri pesmico našega velikega Slomškega, ki jo Halozani radi pojemo: »Že črček prepeva, ne more več spat.« — Pred kratkim smo spremljali k zadnjemu počitku mladega moža Janeza Cafuta v njegovem šele komaj 36. letu, in ubogo trpinko Marijo Hujski. Imela je na obrazu raka. Ker ni mogla uživati več nobene hrane, je prišla njena rešiteljica smrt, katero si je po šestletnem trpljenju že srčno želela. Večkrat, ko se je v strašnih bolečinah kar zvijala, je v svoji zmedi zapela kakšno pesmico, posebno ono: »Lepa si lepa, roža Marija«. Gotovo zdaj gleda njo, pri kateri je v prestrašnih bolečinah iskala tolažbe. Njena smrt nam je bila v tolažbo, da zdaj ne trpi več na tem svetu. — Smrt Barbare Vindliš nas je pa pretresla do kosti. Pred 10 leti je morala v umobolnico v Ljubljano. Ko se je vrnila zdrava, ji je mater zadela kap. Ljubeznivo je svoji ljubi sestri pomagala materi streči 7 let. Vsi smo jo radi imeli, saj je bila vedno vesela, prikupljive narave. Takoj po poroki je začela tožiti o bolečinah v glavi in želodcu. Begala je od moža in mu obljube, da se vrne o gotovem času, ni držala. Pri tem njenem čudnem obnašanju ji je mož branil težko delo. Dne 14. septembra jo je mož zopet spravil na veliko prigovarjanje na svoj dom, na kar je sledil jok brez nehanja, ne da bi domači zvedeli od nje kaj je vzrok. Zinila je samo besedo, da ne bo dolgo živela. Zvečer, ko je očelical družino k molitvi, je ne da bi se odzvala, izginila v temno noč. Ker ni bilo nobene sledi več o njej, je njene domače grozno pretresla vest, da se je neka ženska oseba vrgla pod brzovlak na Hajdini. Nesrečno žrtev so izkopali in so domači spoznali svojo Barčiko. Njenim domačim, dobremu možu, očetu in sestri naše sožalje! Dopisnika »Domovine« in vse one, ki širijo vest o zagonetnem zločinu in s tem večajo nemir strašno zadeti

Srce mu začne nabijati. Pa tudi sedaj se najbrž nikdo ne zmeni za ujetnika. Rama spleza zopet na okno in začne odstranjevati iz zidu železne palice eno za drugo. Po dveh urah je okno nezamreženo, oba otroka se glasno zasmajeta. — Hvala Bogu, sedaj se bosta lahko vrnila h patru Sahebu.

Skok skozi okno na dvorišče bi bil preveč nevaren. Rama najde izhod. Po tleh ležijo konci motvoza, s katerim je bil včeraj zvezan. Konci so kmalu zvezani, pritrjen eden konec za okno in Sita mora k bratcu na terno.

Rama opazuje nekaj časa skozi okno dvorišče, da se prepriča, če kedo ne opazuje njunega početja.

»Tako, Sita, jaz se bom spustil kot prvi po vrvi in ti slediš. Le zapri oči in se spuščaj prav počasi. Ne prenačaj, sicer si obžgeš roke!«

Dečko se upa kot prvi skozi okno, pomaga sestrici in že drčita navzdol.

Kakor hitro sta na trdih tleh, preiščeta dvorišče, ki je obdano od visokega zidu. Nikjer okna, razven onega, pri katerem sta utekla iz so-

be. Po dvorišču je bilo razmetanih vse polno zabojev. Dvorišče ima obliko peterokotnika, katerega tvorijo strani raznih hiš.

Samo v Sahibovo hišo vodijo vrata, ki se puste odpreti od obeh strani. Plazi se bliže in posluša. Zdi se mu, da nekaj šušlja in mrmra. Čuje stopinje in naenkrat — solnce zahaja — udari mu na uho Šefkijeva večerna molitev k Allahu.

Po končani molitvi slišita glas kačjega moža:

»Šefkija!«

»Tukaj!« odgovori sluga iz sobe.

»Ali se še tvoja žena ni vrnila?«

»Ne, a vsak trenutek mora biti doma.«

Moža razpravljata o vzrokih ženine zamude.

»Že prihaja.«

»Ona bo, saj ne more nikdo drugi v hišo.« Rama in Sita slišita njen vstop.

»No, stara, kje imaš denar? Meni ga moraš izročiti!«

(Dalje sledi.)

naj bi zatrobil ob pri-
likih manevrov ~~podrav~~
ni signal g. generalu.
Trobil je in opazil pre-
pozno, da je iztroben-
tal popolnoma napa-
čen pozdrav. To last-
no zmoto je smatra-
za onečastjenjo čelga
polka. Komaj se je vr-
nil z vaj v vojašnico,
se je obesil. Na listku,
katerega je zapustil,
so bile zabeležene bo-
sede: »Samo smrt lah-
ko popravi mojo zmo-
to. Obesil se bom, da
bo oprana čast regi-
menta.«

Inserirajte!

